

POSTANOWIENIE

Dnia 28 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

w sprawie **M.K.**

o odszkodowanie i zadośćuczynienie za niesłuszne tymczasowe aresztowanie
po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 28 czerwca 2023 r.,

wniosku Sądu Okręgowego w R.

zawartego w postanowieniu z dnia 24 maja 2023 r., sygn. akt II Ko 3/23

w przedmiocie przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu

p o s t a n o w i ł:

**na podstawie art. 37 k.p.k. przekazać sprawę Sądu
Okręgowego w R., o sygn. akt II Ko 3/23, do rozpoznania Sądowi
Okręgowemu w K..**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 24 maja 2023 r. Sąd Okręgowy w R., na podstawie art. 37 k.p.k., przedstawił akta niniejszej sprawy Sądowi Najwyższemu w celu rozważenia jej przekazania do rozpoznania w postępowaniu odwoławczym innemu sądowi równorzędnemu. W uzasadnieniu postanowienia wskazano na to, że w postępowaniu toczącym się przed tym Sądem w przedmiocie odszkodowania i zadośćuczynienia za niesłuszne tymczasowe aresztowanie Skarb Państwa jest reprezentowany przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...]1, który jako ostatni stosował izolacyjny środek zapobiegawczy względem M.K., co w myśl art. 44² pkt 2 k.p.c. powinno skutkować przekazaniem sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu spoza obszaru właściwości sądu przekazującego. Wskazał, że wystąpił z takim wnioskiem w oparciu o wskazaną podstawę z art. 44² pkt 2 k.p.c. do Sądu Apelacyjnego w [...]1, ale spotkał się z decyzją odmowną. W ocenie Sądu

Okręgowego w R., dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga, by sprawę rozpoznawał inny sąd niż ten, który stosował tymczasowe aresztowanie i w której stroną jest prezes sądu nad nim przełożonego, w którym sprawa może następnie znaleźć się w instancji odwoławczej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Okręgowego w R. jest zasadny.

Na wstępie wyjaśnienia wymaga, że kwestia możliwości stosowania w tego rodzaju sprawach art. 44² pkt 2 k.p.c. na mocy odesłania zawartego w art. 558 k.p.k. jest dyskusyjna w doktrynie i orzecznictwie, jednak w realiach tej sprawy droga wystąpienia przez Sąd Okręgowy w R. ze stosownym wnioskiem do sądu przełożonego nie powiodła się. Sąd wnioskujący słusznie oparł więc swój wniosek skierowany do Sądu Najwyższego na podstawie zawartej w art. 37 k.p.k. i tylko w takim zakresie wniosek ten może być w realiach sprawy rozważany, choć niewątpliwie treść art. 44² pkt 2 k.p.c. rzutuje w tym zakresie na wykładnię pojęcia "dobro wymiaru sprawiedliwości" w rozumieniu art. 37 k.p.k..

Instytucja tzw. właściwości z delegacji stosowana może być w sytuacjach gdy szczególne i nadzwyczajne względy związane z dobrem wymiaru sprawiedliwości mogą przemawiać za taką koniecznością. Należą do nich okoliczności, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie o braku warunków do rozpoznania tej sprawy w sposób obiektywny (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2006 r., IV KO 9/06, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 grudnia 2021 r., III KO 92/21).

W realiach niniejszej sprawy, której przedmiotem jest rozpoznanie wniosku uniewinnionego M.K. o odszkodowanie i zadośćuczynienie za niesłuszne tymczasowe aresztowanie, stroną jest Skarb Państwa, który jest reprezentowany w tym przypadku przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...] Sąd Apelacyjny w [...] jest bowiem ostatnim sądem, który zgodnie z treścią art. 554 § 2b k.p.k. stosował tymczasowe aresztowanie w sprawie. Nie negując kwestii niezawisłości sędziów Sądu Okręgowego w R., którzy w zakresie orzekania powinni być wolni od wpływów jakichkolwiek funkcji w strukturze organizacyjnej sądownictwa, za zasadne uznać należy stanowisko, że Sąd ten, który przecież również sam

stosował izolacyjny środek zapobiegawczy w sprawie M.K., powinien zostać zwolniony od rozpoznawania wniosku w przedmiocie roszczeń kompensacyjnych, celem uniknięcia potencjalnych choćby zarzutów ze strony tego oskarżonego oraz innych postronnych obserwatorów procesu, wskazujących na brak obiektywizmu i bezstronności sędziów tego Sądu przy rozpoznawaniu tej sprawy.

Uwzględniając całokształt powyższych okoliczności, argumentacja przedstawiona w przedmiotowym wniosku stanowi dostateczną argumentację do uwzględnienia wniosku w trybie art. 37 k.p.k.

Dlatego Sąd Najwyższy, z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości, przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w K. – jako sądowi równorzędnemu, znajdującemu się poza obszarem apelacji [...]1, lecz w relatywnie nieodległej od R. lokalizacji.

(kf)

[f.n]